



Europska
komisija

PRAVA DRŽAVLJANA UJEDINJENE KRALJEVINE KOJI ŽIVE U EUROPSKOJ UNIJI U SLUČAJU IZOSTANKA DOGOVORA

ožujak 2019.



Državljanin sam Ujedinjene Kraljevine koji živi u državi članici EU-a. Hoću li imati pravo nastaviti živjeti u EU-u nakon što UK napusti EU?

Sve države članice EU-a pripremaju mjere kako bi se osiguralo da se državljani UK-a koji na datum povlačenja zakonito borave na njihovu državnom području i dalje smatraju osobama sa zakonitim boravištem.

Međutim, nakon što UK napusti EU, državljani UK-a više neće biti građani EU-a te će postati državljani treće zemlje. Stoga se na vas, u načelu, neće primjenjivati pravila EU-a o slobodnom kretanju.

To na primjer znači da čak i ako ste stekli stalno boravište u nekoj državi članici, to vam ne daje pravo na preseljenje i život u drugoj državi članici.

Prava boravka državljana trećih zemalja odredit će se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i direktivama EU-a o zakonitoj imigraciji. (vidjeti također sljedeće pitanje.)



Što bih trebao učiniti kao državljanin UK-a ako želim nastaviti živjeti u EU-u?

Sve države članice trebale bi biti spremne izdavati boravišne dozvole kao dokaz o vašem pravu boravka i pravu na rad u toj državi članici. Te dozvole mogu biti privremene tijekom početnog prijelaznog razdoblja, ali bi se postupno trebale zamjenjivati trajnim dozvolama u skladu s jedinstvenim formatom EU-a. Međutim, za dobivanje takve boravišne dozvole možda ćete morati poduzeti neke administrativne korake, ovisno o pristupu koji odabere država članica u kojoj živite. Provjerite pregled posebnih mjera država članica koji se stalno ažurira na internetskoj stranici Europske komisije [o pripravnosti za Brexit](https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en)¹.

Ako u državi članici već živite zakonito i neprekidno tijekom razdoblja od pet ili više godina te ispunjavate druge relevantne uvjete, možete podnijeti zahtjev za status osobe s dugotrajnim boravištem². Ako u državi članici živite kraće od pet godina, većina država članica uzet će u obzir razdoblja zakonitog boravka u toj državi članici pri utvrđivanju potrebnih pet godina. Neke države članice možda već prihvaćaju zahtjeve za izdavanje takve boravišne dozvole prije datuma povlačenja.

¹ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en

² Direktiva Vijeća 2003/109/EZ o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem. Napominjemo da se ova Direktiva ne primjenjuje u Irskoj i Danskoj.



Državljanin sam UK-a. Kakav će biti status članova moje obitelji koji nisu državljani EU-a³ i koji žive u državi članici EU-a?

Članovi obitelji koji nisu državljani EU-a više neće imati prava koja su uživali na temelju propisa EU-a o slobodnom kretanju⁴. Oni se neće moći pozivati na pravo EU-a na slobodno kretanje čak i ako su prije datuma povlačenja stekli stalno boravište u skladu s Direktivom EU-a o slobodnom kretanju. Njihov će se status odrediti na temelju nacionalnog zakonodavstva i propisa EU-a o spajanju obitelji⁵.

Kontrolni popis za državljane UK-a i članove njihovih obitelji koji nisu državljani EU-a:

- Ako to već niste učinili, trebali biste se **prijaviti pri nacionalnim tijelima**⁶ države članice u kojoj živite kako biste dobili potvrdu o prijavi (za državljane UK-a, ako je primjenjivo) ili boravišnu iskaznicu (za članove obitelji iz trećih zemalja).
- **Informirajte se o mjerama koje vaša država članica boravišta donosi kako bi se osigurala stalna boravišna prava državljanu Ujedinjene Kraljevine koji zakonito borave** (i članova njihovih obitelji) te o rokovima njihove provedbe. Na internetskoj stranici Europske komisije [o pripravnosti za Brexit](https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en)⁷ možete pronaći pregled tekućih priprema koje provode države članice EU-a. Za više informacija obratite se nadležnim [nacionalnim tijelima](#) svoje države članice boravišta.
- **Pribavite odgovarajuće boravišne dokumente** od nadležnih nacionalnih tijela čim budu dostupni. Važno je te dokumente ponijeti sa sobom kada putujete u inozemstvo.



Kakva ću prava imati kao državljani UK-a u pogledu rada i socijalne sigurnosti u državama članicama EU-a?

U slučaju scenarija „bez dogovora”, vi i članovi vaše obitelji više neće imati prava koja ste imali na temelju propisa EU-a o slobodnom kretanju dok je Ujedinjena Kraljevina bila država članica EU-a. Vaš će status biti uređen propisima EU-a o državljanima trećih zemalja i nacionalnim pravilima u predmetnoj državi članici EU-a. Iako će se situacija razlikovati među državama članicama, mnoge države članice spremne su, tijekom određenog razdoblja, državljanima UK-a odobriti povlaštenu status u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Ako to nije slučaj, morat ćete ispuniti posebne uvjete utvrđene pravom EU-a i nacionalnim pravom koji se odnose na državljane trećih zemalja kako bi i dalje živjeli i radili u jednoj od država članica EU-a. Vaša prava u području socijalne sigurnosti također se mogu promijeniti.

Više informacija o propisima EU-a i nacionalnim propisima o zakonitoj migraciji u državama članicama EU-a koji se primjenjuju na državljane trećih zemalja dostupno je na [internetskoj stranici Europske komisije](#)⁸ i na [Portal EU-a o useljavanju](#)⁹.

Kao državljaninu UK-a u Europskoj uniji savjetujemo vam da:

- od nadležnih tijela države članice u kojoj živite zatražite informacije o pravilima i postupcima za nastavak života i rada u toj državi
- pribavite potvrde o razdobljima rada, boravka i studiranja te o plaćanju poreza u državi članici u kojoj živite
- odmah podnesete zahtjev za privremeni odnosno stalni useljenički status u skladu s nacionalnim propisima o useljavanju.

³ Članovi obitelji koji su državljani Ujedinjene Kraljevine ili državljani druge treće zemlje.

⁴ Članovi obitelji državljanina UK-a koji nisu državljani EU-a mogu nakon datuma povlačenja zadržati boravište u državi članici domaćinu u skladu s pravom EU-a o slobodi kretanja građana EU-a u jednom slučaju: ako su svoje pravo boravka odvojili od prava državljanina UK-a (koji je u to vrijeme bio građanin EU-a) prije datuma povlačenja te je sada riječ o neovisnom pravu na boravak. To je moguće u slučaju smrti člana obitelji iz UK-a ili u slučaju razvoda.

⁵ Direktiva Vijeća 2003/86/EZ o pravu na spajanje obitelji.

⁶ https://europa.eu/youreurope/citizens/national-contact-points/index_hr.htm?topic=living-abroad

⁷ https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/residence-rights-uk-nationals-eu-member-states_en

⁸ https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/legal-migration_en

⁹ <https://ec.europa.eu/immigration>

Više informacija dostupno je u [Pitanjima i odgovorima o posljedicama izlaska Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije bez ratificiranja Sporazuma o povlačenju](#)¹⁰.



Kakav ću status imati ako sam istodobno državljanin UK-a i državljanin države članice EU-a?

Ako imate dvojno državljanstvo Ujedinjene Kraljevine i države članice EU-a, ostajete građanin EU-a na temelju vašeg državljanstva jedne od država članica EU-a. U potpunosti ćete zadržati vaše pravo na slobodno kretanje i boravak na temelju propisa EU-a o slobodi kretanja.

Primjer: Ako ste državljanin Ujedinjene Kraljevine i španjolski državljanin koji studira u Francuskoj, nakon datuma povlačenja i dalje ćete uživati svoje pravo da živite u Francuskoj i ondje studirate na temelju pravila EU-a o slobodnom kretanju jer ste još uvijek građanin EU-a.



Kakav status imam kao državljanin UK-a koji živi u državi članici EU-a i član sam obitelji građanina EU-a?

To ovisi o tome boravi li građanin EU-a čiji ste član obitelji (npr. vaš bračni drug) u državi članici čiji je državljanin.

Građanin EU-a koji boravi u državi članici koja nije država članica čiji je državljanin jest „mobilni građanin EU-a”. Ako ste član obitelji „mobilnog građanina EU-a”, uživat ćete prava na temelju propisa EU-a o slobodnom kretanju koja proizlaze iz prava mobilnog građanina EU-a¹¹.

Primjer: državljanin UK-a u braku je s češkom državljanicom. Oboje su prije datuma povlačenja radili u Njemačkoj i samostalno stekli pravo boravka u skladu s Direktivom EU-a o slobodnom kretanju. Nakon datuma povlačenja državljanin Ujedinjene Kraljevine može boraviti i nastaviti raditi kao bilo koji drugi član obitelji mobilnog građanina EU-a koji nije državljanin EU-a.

To u određenim okolnostima može vrijediti i u državi članici čiji je državljanin građanin EU-a, pod uvjetom da se građanin EU-a tamo vratio iz druge države članice u kojoj je boravio.

Međutim, ako ste član obitelji građanina EU-a koji je državljanin države članice u kojoj živite i koji nikad nije iskoristio svoje pravo na slobodno kretanje (tj. „nemobilni građanin EU-a”), nećete uživati prava na temelju propisa EU-a o slobodnom kretanju. Vaša će prava biti utvrđena zakonodavstvom EU-a i nacionalnim propisima o useljavanju.

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/contingency-ganda_en.pdf

¹¹ Obiteljska povezanost s državljaninom UK-a morala je biti uspostavljena već kad je građanin EU-a živio u drugoj državi članici.



Kao državljanin UK-a koji živi u državi članici EU-a, hoću li i dalje moći glasati i kandidirati se na lokalnim izborima?

Od datuma povlačenja više nećete imati pravo glasa na lokalnim izborima u državi članici u kojoj živite na temelju prava EU-a.

Svaka država članica EU-a sama odlučuje možete li i pod kojim uvjetima sudjelovati na lokalnim izborima kao državljanin treće zemlje. Stoga vam država članica u kojoj živite može odlučiti dodijeliti biračka prava kao i bilo kojem državljaninu treće zemlje ili na temelju reciprociteta. Trebali biste provjeriti imate li pravo glasa na lokalnim izborima u državi članici u kojoj živite.

Ako ste izabrani na određenu funkciju lokalne vlasti u državi članici u kojoj živite, trebali biste pri nadležnim tijelima te države članice provjeriti imate li pravo nastaviti obavljati dužnost do kraja mandata na temelju nacionalnog prava te države članice.



Hoće li državljani UK-a koji žive u državi članici EU-a i dalje moći glasati i kandidirati se za Europski parlament?

Kao državljanin Ujedinjene Kraljevine od datuma povlačenja više nećete uživati pravo glasanja ili kandidiranja na izborima za Europski parlament u skladu s pravom EU-a. Kao i u slučaju lokalnih izbora, to pravo možete zadržati ako je tako predviđeno nacionalnim pravom.



Ured za publikacije

© Europska unija, 2019

Ponovna je uporaba dopuštena uz uvjet navođenja izvora.

Politiku ponovne uporabe dokumenata Europske komisije uređuje Odluka 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. (SL L 330, 14.12.2011., str. 39.).

Print ISBN 978-92-76-00549-0 doi:10.2775/381496 NA-03-19-141-HR-C
PDF ISBN 978-92-76-00562-9 doi:10.2775/88000 NA-03-19-141-HR-N